

יום טוב פרק שני ביצה

כא.

עין משפט נר מצוה

סב א מיי פ"א מהל' י"ט הלכה ד' סמנ לאון י"ט ע"ש פ"א ח"ט ס' מלח סעף יא:
 סג ב מיי ש"ס סמנ סס טו"ע י"ט ח"ט ס' מקו סעף ג:
 סד ג מיי פ"ו מהלכות נבחים הלכה ח טו"ע י"ט ס' של סעף ט:
 סה ד מיי פ"א מהל' י"ט הלכה ד' סמנ סס טו"ע י"ט ח"ט ס' מקו סעף ג:
 סו ה מיי פ"ו מהלכות נמלה הל' ה טו"ע י"ט ח"ט ס' מנח סעף ג:
 סז ו מיי פ"א מהל' י"ט הלכה טו:
 סח ח מיי ש"ס הל' ד טו"ע י"ט ח"ט ס' מקו סעף ג:
 סט ט מיי פ"א מהל' י"ט הלכה טו:
 ספ י מיי ש"ס הל' ד טו"ע י"ט ח"ט ס' מקו סעף ג:

אבל נדרים ונדבות בי קא זכו משרחן גבוה קא זכו. הכנים צמח וזקן והישראל צבצר משלחן גבוה כעצד שנוטל פרס מצדו כן פרשיי ואפי' לרבי יוסי הגלילי דקאמר קדשים קלים ממנון צעלים ס' צ"ב (דף י"ג) ואפי' לאחר^ו זריקת קאמר דממון צעלים הם רק צמחנות מהלכה מ"מ

אומר ממנון וכן צמחנות גבוה^ו דלא עיקר הקרבן צבציל גבוה^ו והלכך נהי דהוי ממונו לקדש צו את האשה מ"מ כל העבודות לזוך גבוה הם עושים: עי"ם החציה של נברי וחציה של ישראל. ואם תאמר והאמר לעיל^ו רבי שמעון בן אלעזר אומר ממלחה אשה עתה פת ואפי' שאינה נריכה אלף לפת אחת מפני שהפת נאפית יפה בזמן שהתנור מלא ושרי לפת צ"ט אפי' למחילה וכי מימא דאמיא לת"ק והא הלכתיא כר' שמעון דמתיר^ו ויש לומר דשמי התם דכל הפת של ישראל צרשות צידו לאכול כל אחד ואחד אז אזו אז ועוד דלמא מקלעדי ליה אורחים אזל הכא דחציה של נכרי: אסור לפתה צ"ט:

ה' חזינן אי יהינן^ו לינוקא ולא קפדי כל חדא וחדא וכו'. פרשיי ופליגא אהיהא דלעיל דרבי חסדא דקאמר עיסה חציה של נכרי וכו' דאפשר למפלגה צלשהד וואומר ר"י דלא פליגי דשמי עיסה דחציה של נכרי וחציה של ישראל דישראל

מני למפלגה ולאפות חלקו אזל הכא מיירי שיהי הקמח לצני חילא אלף שטורח אפייה הוה רמי אזני צאגא הלכך לא היו יכולין ליקח כלל מן הקמח קודם שהייה לאפותו לזוך שהיו קל לפיכך זרק אפילו לכתחילה, אבל שבת דשבת דחמירא לא. עורבא פרת, לשון נגאי ופחיתות היא, כלומר דעת זו דעת נערים ששוחקין בעבורי. היום סמכנו באשיות, כלומר היום סמכו אורח בשיבה. ואסיקנא דלברי רב חסדא בהמה חציה של גוי וחציה של ישראל מותר לשחטה ביו"ט, דאי אפשר לאכול ממנה כזית בלא שחיטה, ולא דמיא לגורים ונדבות הדני משלחן גבוה ואז. אבל עיסה חציה של נכרי וחציה של ישראל אכילא לפתה ביו"ט, מ"ט אפשר דפליגי לה בלישה. ומתבאר עליה מיהא, עיסת כלבים בזמן שהרועים אוכלין ממנה (חייבין) [חייבת] בחלה, ומעריבין ומשתפין בה ומברכין ומזמנין עליה, ונאפת ביו"ט, ואדם יוצא בה י"ח בפסח, ואמאי נאפת אותה עיסה חלק הכלבים ביו"ט, הא אפשר לחלק העיסה וליטול מנת הרועים ולהניח מנת הכלבים. ופרקי רב חסדא שאני כלבים הואיל אם נדמו לנו בבילה אפשר להאכילם, ונמצאת כל העיסה לרועים בלבד. ואסיקנא ומי אית ליה לרב חסדא הואיל, הוא יאמר דהאפה מ"ט לחול, רב חסדא אמר לוקה, לא

הוראה על מנת להקטיר כו'. כלומר ויקטיר אימורין לערב ולא יקטירם היום: לפתחה לא. הואיל ולא יאכל בשר היום: שאני שבות שבת. החמירו חכמים דצדקיהם צבצת מצדו טוב: מה צין זה לגדר ודבא. שאני לו וחצין לגבוה גבוה: ועורבא פרת. עורב הפרח למעלה. השיאו לגדר אחר: כי נפק רב אויא: אמר ליה רבה צריה. דרב הונא לאצובה: לאו היינו כו'. ולמה דחיתו והלך לו צכלימה: אני היום סמכנוי צאששות. י"ט הוא דרשתי לרביס וחליתי ומטרח הדרשה וקורא אני עלי סמכנוי צאששות ויצור לי סעודה וסמכנוי: דצביא טעמא. וזכרין אני להרהר ולעייין צה: ועעמא מאי. סוגיא דגמרא הוא: כהנים משלחן גבוה קא זכו. צמח וזקן והי' לצעלים צשאר צבצר כעצד שנוטל פרס מצדו רבו נמלחת כלה. שחטה לזס גבוה: חייבית צחלה. דלמא קרינא ציה: ומעריבין צה. ערובי חרות להוציא מצמים לחצר שהצמים רשות לכל יחיד ויחיד והחצר רשות כולן ולריכיס ערוב להוציא כל אחד מצדו לחצר: ומשפתים צה. שמוקן קרי צמכוו צחירות הרבה שמוקין לו וכל צחירות צש"ס לפני צבמים ויוצאים דרך חצר לרשות הרבים או למכווי: ומצרכין עליה. המוציא: ומזמניס עליה. שלשה שאכלו כחמת: ונאפס צ"ט. משום חלק הרועים: ואדם יוצא צה ידי חובתו צפסת. לילה הראשון של פסח שהוא מנוה לאכול מנה דקצית צעריס תאכלו מנות (שמות יג) ושאר הלילה אם קשה אלה לאכול שאר דברים צלח לחם הרשות צידו: לפייסן צנצלה. ונמלחת כולה נאכלת לאדם: ומי אויס ליה הואיל. סוף סוף מפרנס הכלבים ממנה שהרי אין לו נבלה ומשום אסמכתא דהואיל ואילו היה לו נבלה קא שרית לה: מ"ט ואלו הימא אס קשה אלה דלא ודאי לחול הוא: בני צאגא. ישראל הדריס צכפרים: דרמו עלייהו קמחא דבני חילא. המלך הטיל עליהם לאפות ולצבל לצני חילו אנשי מלחמתו: כל חדא וחדא כו'. ופליגי רב הונא אדרב חסדא דאמר חציה של נכרי וחציה של ישראל אסור לאפותה: הסיפמי. מתמנת היא כדכתבי (שופטים טו) שמשון חתן התימני מתמנת: אמש. כלומר צין הערבים של יו"ט: צלש. חיל גדול של גדודי נכריס שמשפטים וצולשין לשולו שלל: יאא צריכס. ששפתרתס צממון יאא וחדצ צבציל הפסד עונש שתענשו על חולו יו"ט: ולא לצלבים לא קרסין: והא חזי למיכל מיניה. ולא יקפידו שהרי משלחן היה: היינו דקאמר ליה כו' לא גרס והכי גרס והא חזי לצלבים: סגאי היא. דאיכא מנא דאסר לכלבים: לכל נפש. אך אשר יאכל לכל נפש: הני

(א) ע"י מוס' חולין קכג: ק"ה עור וכו'. (ב) חולין ק"ה: (ג) א"י אורח היום סמכנוי צביעה והשנינו צבלט. ערוך ערך סמך. (ד) יקדושת פ"ב צ"ב א"י. ערובי כד: חולין קכג. (ה) חלה פ"א מהל' פסחים (ו) י"ט ליה ליהו: (ז) סכ'. (ח) [מוספת פ"ב] (ט) לעיל כ: וש"ס. (י) צ"ל שמיטה. מהרש"א, (יא) נדף ז"ל. (יב) וי"ט מוס' פסחים מו. (יג) ע"י מוס' פסחים וכו'. (יד) ימיצב קושת מוספת דהכא, (טו) י"ט אחר ד"ה הוציא.

תורה אור השלם

1. סמכנוי באשיות רפרוהי בתפוחים כי חולת אהבה אני.
2. וביום הראשון מקרא קדש וביום השביעי מקרא קדש ויהי לכם קל מלאכה לא יאכל לכם בהם אך אשר יאכל יאכל נפש הוא לברו יעשה לכם: שבות יב טו ומבד נפש בהמה ושלמקנה נפש בתחת נפש: ויקרא כד כ"ה

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה חולין א' יבנין רפתא לניוקא:

גליון הש"ס

גמ' שובט אני אפי' נפש בהמה. עירן מיר דף מ"ח ע"א ועין ב"ר"ש פרק יא מ"ט דמירומתו ו"ע:

מוסף רש"י

הורצה על מנת להקטיר אימורין לערב. ובלצד שאמורין מקטיר לערב (נדר כ"ה) אזל היום לא יקטירם (מנחות פ"ח). משלחן גבוה קא זכו. הקרבת אימוריס חייבת היום ממיר הכשר (קדושתין ג"ב). האופה מ"ט לחול. לחצי שאל ונמר סעודתו, דשפיעטא ל' ללא חולא לא מירי הצלחה על אורחה שהוא חול (פסחים מ"ה). לוקה. משום לא תעשה לו מלאכה (שם). הואיל ומקלע ליה אורחים. שיהי ליימן לפת זה היום (שם).

מוסף תוספות

א. [ד]העבודה צורך גבוה ונתנו וכהנים ובעלים הוו כעבר הנוטל פרס מרוב. מ"ט. ב. דכי שרא חמנא לשחוט ביו"ט לצורך הירוש היינו שחיטה שעיקרה לצורך הירוש ולא שעיקרה לצורך גבוה. מריס פ"ב י"ט: ד"ה אשל ג. א. יא אפשר שלא יתן לגוי חלק ולא שרינו למטרה חלק נכרי בשביל הכשר פת שלנו. ק"ה. ד. ולא הניקא, מרלא קמרו ופליגי לקמן אדרב חסדא כדאמר לקמן ופליגי אדרי' הירוש בן לוי. מ"ט.

רבינו הגנאל

הורצה ע"מ להקטיר אימורין לערב. דייקנן מינה דאי עבד און דקתני איהו זרק הורצה, אבל לכתחילה לא. בשלמא לרבה דאמר זורק היום כדי להתיר בשר לאכילה, כיון דשבת לאו בר אכילה הוא, לפיכך אינו זורק לכתחילה, אלא לרבה בר רב הונא דאמר זורק היום כדי להקטיר אימורין לערב, אבאי אינו זורק לכתחילה, הלא יקטיר אימורין לערב, ועלתו לו קושא. איבעית אימא אמר לך רבה בר רב הונא, כי קאמיא שבות דריו"ט שהוא קל, לפיכך זרק אפילו לכתחילה, אבל שבת דשבת דחמירא לא. עורבא פרת, לשון נגאי ופחיתות היא, כלומר דעת זו דעת נערים ששוחקין בעבורי. היום סמכנוי באשיות, כלומר היום סמכו אורח בשיבה. ואסיקנא דלברי רב חסדא בהמה חציה של גוי וחציה של ישראל מותר לשחטה ביו"ט, דאי אפשר לאכול ממנה כזית בלא שחיטה, ולא דמיא לגורים ונדבות הדני משלחן גבוה ואז. אבל עיסה חציה של נכרי וחציה של ישראל אכילא לפתה ביו"ט, מ"ט אפשר דפליגי לה בלישה. ומתבאר עליה מיהא, עיסת כלבים בזמן שהרועים אוכלין ממנה (חייבין) [חייבת] בחלה, ומעריבין ומשתפין בה ומברכין ומזמנין עליה, ונאפת ביו"ט, ואדם יוצא בה י"ח בפסח, ואמאי נאפת אותה עיסה חלק הכלבים ביו"ט, הא אפשר לחלק העיסה וליטול מנת הרועים ולהניח מנת הכלבים. ופרקי רב חסדא שאני כלבים הואיל אם נדמו לנו בבילה אפשר להאכילם, ונמצאת כל העיסה לרועים בלבד. ואסיקנא ומי אית ליה לרב חסדא הואיל, הוא יאמר דהאפה מ"ט לחול, רב חסדא אמר לוקה, לא

הורצה על מנת להקטיר אימורין לערב אם זרק דיעבד אין לכתחילה לא בשלמא לרבה ניחא אלא לרבה בר רב הונא קשיא קשיא ואיבעית אימא שאני שבות שבת משבות י"ט: בעא מניה רב אויא סבא מרב הונא בהמה חציה של נכרי וחציה של ישראל מהו לשחטה ביו"ט אמר ליה מותר^ו אמר ליה וכו' מה בין זה לנדרים ונדבות אמר ליה עורבא פרת כי נפק אמר ליה רבה ברביה לאו היינו רב אויא סבא דמשתבח ליה מר בגויה דגברא רבה הוא אמר ליה ומה אעביד ליה אני היום סמכנוי באשיות רפרוהי בתפוחים ובעא מוינאי מלתא דבעיא טעמא ומעמא מאי בהמה חציה של נכרי וחציה של ישראל מותר לשחטה ביו"ט דאי אפשר לכזית בשר בלא שחיטה אבל נדרים ונדבות אסור לשחטן ביו"ט דכהנים כי קא זכו משלחן גבוה קא זכו: אמר רב חסדא בהמה חציה של נכרי וחציה של ישראל מותר לשחטה ביום טוב דאי אפשר לכזית בשר בלא שחיטה עיסה חציה של נכרי וחציה של ישראל דישראל מני למפלגה ולאפות חלקו אזל הכא מיירי שיהי הקמח לצני חילא אלף שטורח אפייה הוה רמי אזני צאגא הלכך לא היו יכולין ליקח כלל מן הקמח קודם שהייה לאפותו לזוך שהיו קל לפיכך זרק אפילו לכתחילה, אבל שבת דשבת דחמירא לא. עורבא פרת, לשון נגאי ופחיתות היא, כלומר דעת זו דעת נערים ששוחקין בעבורי. היום סמכנוי באשיות, כלומר היום סמכו אורח בשיבה. ואסיקנא דלברי רב חסדא בהמה חציה של גוי וחציה של ישראל מותר לשחטה ביו"ט, דאי אפשר לאכול ממנה כזית בלא שחיטה, ולא דמיא לגורים ונדבות הדני משלחן גבוה ואז. אבל עיסה חציה של נכרי וחציה של ישראל אכילא לפתה ביו"ט, מ"ט אפשר דפליגי לה בלישה. ומתבאר עליה מיהא, עיסת כלבים בזמן שהרועים אוכלין ממנה (חייבין) [חייבת] בחלה, ומעריבין ומשתפין בה ומברכין ומזמנין עליה, ונאפת ביו"ט, ואדם יוצא בה י"ח בפסח, ואמאי נאפת אותה עיסה חלק הכלבים ביו"ט, הא אפשר לחלק העיסה וליטול מנת הרועים ולהניח מנת הכלבים. ופרקי רב חסדא שאני כלבים הואיל אם נדמו לנו בבילה אפשר להאכילם, ונמצאת כל העיסה לרועים בלבד. ואסיקנא ומי אית ליה לרב חסדא הואיל, הוא יאמר דהאפה מ"ט לחול, רב חסדא אמר לוקה, לא

אמרין הואיל ואי מקלעי ליה אורחין חזו ליה האי נהמא כוליה, ורבה אמר אינו לוקה אמרין הואיל. ופרקינן לא שרא האד מתניין אלא בדיאת ליה נבילה מוטלת, דרודאי מפיס להו לכלבים בה, ומצמאת העיסה כולה לרועים. בעו מיניה מרב א שרז בני החיילות של גויים קמה על היהודים לאפות אורח ביו"ט אסור. ואמר להם אם כשנתנו מאותה הפת לתנוקות של יהודים, לא קפדי עליהו בני חילא, כל חדא וחדא חזיא חזיא לניוקא ונשיר, אבל אי קפדי, נמצא כי לגויים עושין דמיא. ורבינו שמעון התימני לוי יהודה בן בבא, בולשת באה לעירונו לילי יום טוב, ובקשו [לחטוף] את כל העיר, ושחטנו להן עגל והאכלנום, ואיל ר יהודה בן בבא והרי אמרה תורה לכם ולא לגויים לכם ולא לכלבים, מכלל שלא עשו כהלכה, אמאי, והא עגל זה ראויה שיאכלו גם הם ממנו תחילה, והגויים אין ממחין ולא קפדי כי של ישראל היה. ופרקי רב יוסף עגל טריפה הואי דלא חזי לישראל כלל. לכם ולא לכלבים תנאי. יש חנה והוא ר"ע שאומר מותר לעשות מלאכה לכלבים, דכתוב לכל נפש ואפילו נפש בהמה במשמו, ור' יוסי הגלילי אסר שנאמר לכם ולא לגויים ולא לכלבים.